

# مروری بر مهمترین اعتراضات کارگری برگزار شده در آبان ماه ۱۴۰۱: گسترش اعتراضات کارگری از تهران تا بوشهر

۱ روز قبل گزارش تحقیقی 43 Views

تارنمای **داوطلب**؛ سه ماه از شروع اعتراضات سراسری در ایران گذشته است و در حالیکه فضای امنیتی و پادگانی حاکم تلاش می‌کند فرصت ابراز وجود را از گروه‌های مختلف اجتماعی ولو با اهداف صنفی و مسالمت‌جویانه سلب کند، اما در یک ماهه اخیر بسیاری از کارگاه‌ها و واحدهای صنفی شاهد برگزاری اعتراضات کارگری بوده است. گرچه در میان اعتراضات کارگری برگزار شده، اعتراضات کارگران» ذوب آهن اصفهان «و همچنین اعتراضات کارگران گروه» **تولید قطعات خودرو کروز** «از خبرسازترین‌ها بود، اما از گسترش اعتراضات کارگری در میان کارگران رسمی نفت که به اعتصاب غذای چند روزه آنها نیز کشیده شد، نمی‌توان گذشت.

گستره این اعتراضات که از تهران تا بوشهر را در برگرفت نشان داد که بخشی از جامعه کارگری تلاش می‌کند ضمن پیگیری مطالبات صنفی خود، پیوندی غیرمستقیم با اعتراضات سراسری برقرار کند. نقطه اشتراک این پیوند نیز مطالبه «زندگی بهتر» و «رفاه بیشتر» برای حدود ۴۰ میلیون خانوار کارگری است. نگاهی به مطالبات مطرح شده در اعتراضات اخیر نشان می‌دهد که همچون ماه‌ها و سالهای اخیر مطالبه افزایش دستمزد و کاهش شکاف بین مزد و معیشت، مهمترین مطالبه کارگران معترض است.

کارگران ایرانی در حالی تحت ناامنی شغلی ناشی از قراردادهای موقت و سفید امضاء با حداقل دستمزد حدود ۶ میلیونی به زندگی ادامه می‌دهند که خط فقر اعلامی از سوی برخی کارشناسان و نهادها، رقم بسیار بالاتری از دستمزد سالانه تعیین شده توسط شورای عالی کار را نشان می‌دهد. تداوم این روند، در فقدان هرگونه سازماندهی تشکیلاتی و زیر سایه سنگین نگاه امنیتی حاکمیت بر فعالیت آزادانه تشکلهای مستقل کارگری، امکان پیگیری مستمر و منظم پیدا نمی‌کند و ناگزیر راهی جز برگزاری تجمعات اعتراضی توده‌وار که الزاما به نتیجه مطلوب نمی‌رسد، برای آنان باقی نمی‌گذارد.

با این توضیح؛ مهمترین مطالباتی که به برگزاری **اعتراضات کارگری** در آبان ماه ۱۴۰۱ منجر شد را می‌توان در سه بخش طبقه‌بندی کرد:

–پایین بودن دستمزد و معوقات مزدی و بیمه‌ای

–تبعیض و بی‌عدالتی در پرداخت حقوق و مزایا بین کارگران رسمی و پیمانی

–همراهی با اعتراضات سراسری

## گسترده‌گی و پراکندگی اعتراضات

گرچه مستندات گزارش‌های ماهانه «داوطلب» از اعتراضات کارگری در ایران، مبتنی بر جمع‌آوری خبرهای منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی و سایت‌های داخلی چون وبسایت خبرگزاری کار ایران (ایلنا) است و ممکن است خبر برگزاری بسیاری از اعتراضات کارگری به رسانه‌ها راه پیدا نکند و یا کمتر در دسترس قرار گیرد؛ اما با در نظر گرفتن مستندات منتشر شده به نظر می‌رسد در یک ماهه اخیر، بیشترین اعتراضات کارگری به ترتیب در تهران، بوشهر و اصفهان برگزار شده است.

## کانون‌های اعتراضات

اعتراضات کارگری برگزار شده در تهران، بوشهر و اصفهان؛ سه حوزه کارگری را به کانون‌های بحران تبدیل کرده است. بر این اساس، خودروسازی‌ها و شرکت‌های وابسته، صنایع فولاد و ذوب آهن و همچنین صنایع نفت و گاز در زمره کانون‌های اعتراضات کارگری قرار دارند.

در یک هفته آخر آبان ماه، صدها نفر از کارگران شرکت تولیدکننده قطعات خودرو کروز در اعتراض به پایین بودن دستمزدها و لغو شیفت‌های اضافه کاری در محوطه این مجتمع تجمع اعتراضی برپا کردند. این شرکت که یکی از بزرگترین تولیدکنندگان قطعات خودرو در ایران است، حدود ۱۲ هزار نفر کارگر دارد و بیش از ۶۰ درصد کارگران آن را کارگران زن تشکیل می‌دهند. تجمعات این گروه از کارگران همچنان ادامه داشت و مطالبات آنان پاسخ روشنی دریافت نکرده است.

در عین حال از اواسط آبان ماه تعدادی از کارگران ذوب آهن اصفهان با برگزاری تجمعات گسترده دو روزه، به عدم افزایش دستمزد و عدم اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل معترض بودند. این تجمعات چند بار در طول یک ماه گذشته با حضور تعداد زیادی از کارگران برگزار شد و در نهایت با وعده مسئولین شرکت و نماینده وزارت کار برای تحقق مطالبات صنفی کارگران پایان یافت.

در مورد دیگری و در میانه آبان ماه ۱۴۰۱، کارکنان رسمی نفت با اعتصاب غذا چند روزه به عدم اجرای ماده ۱۰ قانون اختیارات وزارت نفت اعتراض کردند. در این اعتصاب غذا که از دوشنبه ۱۶ آبان ماه در جریان است؛ کارگران معترض مطالبات خود را روی کاغذی نوشته و درون بشقاب‌ها یا میزهای، سالن‌های غذاخوری قرار داده‌اند. “عدم اجرای ماده ۱۰، مساویست با اعتصابات گسترده صنعت نفت”، “ما کارمندان رسمی سکویهای نفتی نسبت به عدم اجرای حکم ماده ۱۰ معترض هستیم”، “ماده ۱۰ و ترمیم حقوق اجرا نشود، اعتصاب بیادماندن گام بعدی ست” از جمله پیام‌هایی بود که به عنوان مطالبه روی کاغذها نوشته شده بود. این اعتراضات در نهایت پس از چند روز با وعده اجرای ماده ۱۰ و اصلاح قانون بودجه برای افزایش دستمزد کارکنان نفت و گاز موقتاً خاتمه یافت.

با توجه به گسترش دامنه بحران‌های اقتصادی ناشی از شکاف بین مزد و معیشت و افزایش تبعیض‌های سیستماتیک در دریافتی نیروهای رسمی و پیمانی و عدم پاسخگویی روشن به مطالبات حقوقی کارگران از سوی کارفرمایان بخش خصوصی، پیمانکاران و دولت، می‌توان پیش‌بینی کرد که دامنه اعتراضات در ماه‌های آتی گسترش یابد.

با این توضیحات، در جدول پیش رو برخی از مهمترین اعتراضات کارگری برگزار شده در آبان ماه ۱۴۰۱ که در کانال‌ها و سایت‌های خبری بازتاب داده شده جمع‌آوری شده است. داوطلب تلاش کرده ضمن انتشار خبر کنش اعتراضی، علل و زمینه‌های برگزاری این اعتراضات را شناسایی و آخرین خبر در خصوص وضعیت این کنش‌های اعتراضی را نیز پیوست این گزارش کنند.

مروری بر مهمترین اعتراضات کارگری برگزار شده در آبان ۱۴۰۱

| تاریخ | گروه معترض | نوع اعتراض | محل اعتراض | شهر/است<br>ان محل<br>اعتراض | علت اعتراض | آخرین خبر |
|-------|------------|------------|------------|-----------------------------|------------|-----------|
|       |            |            |            |                             |            |           |

|                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                     |       |            |               |                              |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------|---------------|------------------------------|------------|
| <p>سخنگوی پالایشگاه نفت تهران مذاکراتی با کارگران معترض انجام شده که در نتیجه آن اعتراضات تمام شده است. او تاکید کرده در ابتدای سال حقوق کارگران بیش از ۵۰ درصد افزایش داشته است.</p> | <p>گفته شده کارگران به تبعیض در پرداخت کمک معیشت و بن کارت خرید بین نیروهای رسمی و پیمانی معترض بودند. با این حال برخی منابع خبری این اعتراضات را به همبستگی با اعتراضات سراسری منتسب کرده‌اند.</p> | تهران | محوطه شرکت | اعتصاب و تجمع | کارگران پالای شگاه نفت تهران | ۰۴/۰۸/۱۴۰۱ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------|---------------|------------------------------|------------|

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |        |        |                                             |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|--------|---------------------------------------------|------------|
| <p>کارگران گفته‌اند: در حال حاضر حدود ۹ ماه از مصوبه ۱۲ بندی جلسه نمایندگان کارگری با مدیریت مجتمع می‌گذرد ولی هنوز اقدامی صورت نگرفته است.</p> | <p>اجرای طرح تجمیع و طبقه‌بندی مشاغل، ، یکسان‌سازی در پرداخت‌ها و همسان کردن سطح دستمزد برای کارگران مجتمع فولاد بوتیای ایرانیان همانند کارگران زرند و سیرجان که زیرمجموعه شرکت میدکو هستند و در نهایت رفع تبعیض در پرداخت‌ها، بخشی از مطالبات کارگران مجتمع «فولاد بوتیای ایرانیان» است.</p> | کرمان | نامشخص | نامشخص | <p>کارگران مجتمع «فولاد بوتیا ایرانیان»</p> | ۰۴/۰۸/۱۴۰۱ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|--------|---------------------------------------------|------------|

|                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                       |        |                |                  |                                                  |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------|------------------|--------------------------------------------------|------------|
| نامشخص                                                                                                                               | <p>برخی از منابع خبری این اعتراضات را به همبستگی با اعتراضات سراسری نسبت داده‌اند اما منابع دیگری علت اعتراض کارگران بخش تعمیرات پتروشیمی پردیس عسلویه را به عدم رسیدگی به مطالبات صنفی نسبت داده‌اند.</p>                                            | بوشهر  | محوطه<br>مجتمع | اعتصاب و<br>تجمع | کارگران<br>پتروشیمی<br>پردیس<br>عسلویه           | ۱۱/۰۸/۱۴۰۱ |
| <p>بنابر گزارش کانال تلگرامی شورای هماهنگی، طوفان توییتری برگزار شده با هشتگ ##نه_به_کودک_کشی به ترند اول توییتر فارسی تبدیل شد.</p> | <p>شورای هماهنگی در فراخوان طوفان توییتری با انتشار اسامی ۵۰ کودک و دانش‌آموز کشته شده در اعتراضات سراسری از معلمان و شهروندان خواست تا از این فراخوان حمایت و نسبت به کشتار کودکان واکنش نشان دهند. این طوفان توییتری در ساعت ۲۱ تا ۲۳ برگزار شد</p> | توییتر | توییتر         | طوفان<br>توییتری | شورای<br>هماهنگی<br>تشکل‌های<br>صنفی<br>فرهنگیان | ۱۹/۰۸/۱۴۰۱ |

|                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |       |                                 |            |                                                    |                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---------------------------------|------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <p>در آخرین پیگیری‌های صنفی کارگران، مدیران و مسئولان قول دادند تا پنجم آبان ماه جاری حداقل بخش کمی از مطالباتمان را پرداخت می‌کنند که هنوز عملی نشده است.</p>            | <p>فعالیت پروژه قطار شهری اهواز از ماه‌های پایانی سال ۹۷ متوقف شده و در حال حاضر فقط ۱۱۳ کارگر مشغول نگهداری از تجهیزات و ماشین آلات کارگاه هستند. پرداخت ۱۴ ماه مطالبات مزدی شامل معوقات بیمه‌ای و سنواتی، تامین امنیت شغلی، تعیین تکلیف وضعیت قطار شهری اهواز و مدیریت کارگاه مطالبه و علت اعتراض کارگران است</p> | اهواز | محل کارگاه                      | تجمع       | <p>کارگران بخش حراست و نگهداری قطار شهری اهواز</p> | ۱۴/۰۸/۱۴۰۱                                      |
| <p>این اعتراضات با وعده مسئولین مبنی بر افزایش دستمزدها بر اساس اصلاح قانون بودجه ۱۴۰۱ و ترمیم حقوق کارکنان و اجرای دستورالعمل ماده ۱۰ در فیش حقوق آذر ماه خاتمه یافت</p> | <p>کارگران در اعتراض به عدم اجرای ماده ۱۰ قانون اختیارات نفت، اعتصاب غذا کردند</p>                                                                                                                                                                                                                                  | بوشهر | <p>سکوه‌های گازی پارس جنوبی</p> | اعتصاب غذا | <p>کارکنان رسمی نفت و گاز</p>                      | <p>۱۴/۰۸/۱۴۰۱<br/>۱۵/۰۸/۱۴۰۱<br/>۱۶/۰۸/۱۴۰۱</p> |

|                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                          |       |            |        |                           |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------|--------|---------------------------|------------|
| <p>مدیران بخش خصوصی توجهی به مخالفت کارگران دائمی کمباین سازی سهند تبریز برای قراردادی شدن ندارند. این بی توجهی ها در حالی ادامه دارد که تعدادی از مدیران در کارخانه حاضر شده و قصد داشتند از کارگران امضا بگیرند.</p> | <p>اصرار کارفرمای بخش خصوصی کمباین سازی تبریز (شرکت گسترش توسعه صنعت آذربایجان) برای تبدیل وضعیت استخدامی ۱۸ کارگر باقی مانده قرارداد دائمی این کارخانه و موقتی کردن قراردادهای آنان باعث شد آن ها دست از کار بکشند.</p> | تبریز | محل کارگاه | اعتصاب | کارگران کمباین سازی تبریز | ۱۷/۰۸/۱۴۰۱ |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------|--------|---------------------------|------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                 |        |            |               |                                       |                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|------------|---------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| <p>مدیریت شرکت برای ممانعت از تداوم اعتراضات، در روز ۲۴ آبان ماه اقدام به واریز مبلغ یک میلیون تومان به حساب کارگران کرد. همچنین در روز ۲۵ آبان ماه، مدیران شرکت به همراه نماینده‌ای از وزارت کار در جمع کارگران معترض حاضر شدند و وعده دادند خواسته‌های کارگران طی روزهای آینده محقق شود.</p> | <p>کارگران بخش‌های مختلف شرکت ذوب آهن اصفهان در اعتراض به دستمزدهای ناکافی و عدم اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل.</p> | اصفهان | محوطه شرکت | اعتصاب و تجمع | کارگران شرکت ذوب آهن اصفهان           | <p>۱۷/۰۸/۱۴۰۱<br/>۱۸/۰۸/۱۴۰۱<br/>۲۴/۰۸/۱۴۰۱<br/>۲۵/۰۸/۱۴۰۱</p> |
| <p>اعتراضات کارگران کروز که ۷۰ درصد آنان را زنان کارگر تشکیل می‌دهند، کماکان ادامه دارد و مسئولان شرکت هنوز پاسخ روشنی به این مطالبات نداده‌اند.</p>                                                                                                                                           | <p>کارگران، نسبت به سطح پایین دستمزدها و لغو کلیه شیفت‌های اضافه کاری معترضند.</p>                              | تهران  | محوطه شرکت | اعتصاب و تجمع | کارگران شرکت تولید قطعات خودرو (کروز) | <p>۲۶/۰۸/۱۴۰۱<br/>۲۸/۰۸/۱۴۰۱</p>                               |

|            |                                      |                  |               |       |                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                          |
|------------|--------------------------------------|------------------|---------------|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۲۸/۰۸/۱۴۰۱ | کارگران<br>کارخانه<br>داروگر         | تجمع             | محوطه<br>شرکت | تهران | اعتراض کارگران به عدم پرداخت چهار ماه حقوق و ۶ ماه حق بیمه توسط کارفرما است. با پرداخت نشدن حق بیمه، کارگران از دریافت خدمات درمان رایگان تامین اجتماعی محروم شده‌اند.                                                                                  | اعتراض صنفی کارگران داروگر تهران که تقریباً از سه ماه پیش مرتباً در حال برگزاری است، مدیران و مسئولان کارخانه هر نوبت قول می‌دهند بخشی از مطالبات را پرداخت کنند اما هنوز عملی نشده است. |
| ۲۹/۰۸/۱۴۰۱ | کارگران<br>لاستیک‌سازی<br>ایران تایر | اعتصاب و<br>تجمع | محوطه<br>شرکت | تهران | بیشتر کارگران ایران تایر به صورت پیمانی در این شرکت کار می‌کنند. تعداد این کارگران ۶۰۰ نفر برآورد می‌شود و به تبعیض در پرداخت‌ها، پاداش‌های تولید، مزایای شغلی و... میان نیروهای پیمانی و قراردادی، و نیروهای قراردادی با نیروهای رسمی و ثابت، معترضند. | کارگران در طول سالهای اخیر بارها در اعتراض به فعالیت پیمانکاران و تبعیض در پرداخت‌ها، تجمعات صنفی برگزار کرده‌اند اما تاکنون تغییری در وضعیت داده نشده است.                              |

|                                                                                             |                                                                                                                                                                                       |            |                  |                      |                                     |                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------------|----------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| گزارش مستند یا خبری در کانال مجازی شورای هماهنگی از میزان استقبال از این فراخوان منتشر نشد. | شورای هماهنگی از معلمان و دانش‌آموزان خواست تا در روزهای مقرر شده با تعطیل کردن مدارس و خودداری از رفتن به مدرسه، یاد جانب‌باختگان دو ماه اخیر به ویژه کودکان قربانی را گرامی بدارند. | سراسر کشور | مدارس سراسر کشور | فراخوان تعطیلی مدارس | شورای هماهنگی تشکلهای صنفی فرهنگیان | ۲۹/۰۸/۱۴۰۱<br>۰۱/۰۹/۱۴۰۱ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------------|----------------------|-------------------------------------|--------------------------|